

KPL 6 Euroopan monet kasvot

KYL/Parkkonen

Eurooppa ja moninaisuus: kielet, kulttuurit, uskonnot

- Kansallinen, kielellinen ja kulttuurinen monimuotoisuus
- **Kieliryhmät:** romaaniset, germaaniset, slaavilaiset, suomalais-ugrilaiset, vähemmistökielet ja uudet kielet maahanmuuton myötä.
 - Virallisia kieliä 24, simultaanitulkkaus, eri kielten kunnioitus ja yhdenvertaisuus.
- **Etninen monimuotoisuus** (vähemmistöt, muuttoliike)
- **Uskonnolliset erot:** katolinen (room.kat ja kr.kat), reformoidut, islam ym.

Eurooppa ja moninaisuus: oikeusjärjestelmä ja hallinto

- **Roomalainen oikeusjärjestelmä: kirjoitettu laki, yksilön oikeusturva, tuomioistuimet, yksityisomaisuuden suoja.** Itä-Euroopassa länsimaisen oikeuden suoja ohuempi kuin lännessä.
- Ihmisoikeudet: vapausoikeudet ja vähemmistöjen kunnioitus.
- Hallinto.
 - **Länsi-Euroopassa demokratia** yleistyi vähitellen.
 - **Keski- ja itä-Euroopassa itsevaltainen hallintotapa säilyi pidempään** (Saksa, Itävalta-Unkari, Venäjä -> keisarikunnat romahtivat 1.ms)

Eurooppa ja moninaisuus: talous

- Talous.
 - **Teollistumiskehitys** toi vaurautta erityisesti Länsi-Eurooppaan.
 - Elinkeinorakenteen muutos idässä hitaampaa. **Sosialistinen suunnitelmatalousjärjestelmä oli ongelmallinen.**
- 2ms jälkeen **Länsi-Euroopalle Marshall-apua** Yhdysvalloilta; itä-Euroopan maat joutuivat maksamaan Neuvostoliitolle sotakorvauksia. **Elintasoerot kasvoivat.**

Euroopan moninaisuus: väkiluku ja valtiot

- **Väkiluvultaan** erilaisia valtioita.
 - Suuria: Venäjä, Saksa, Ranska, Iso-Britannia, Ukraina, Puola, Italia, Espanja.
 - Pieniä esim. Suomi.
- **Kansallisvaltiot** syntyivät keskiajalla.
 - **Useat valtiot nuoria**, syntyneet 1900-luvulla esim. 1.ms jälkeen.
- Historian vaikutukset esim. Iso-Britannia, Ranska, Italia ovat vanhoja sivistysmaita.
- **Monarkia on** muuntunut monessa maassa perustuslailliseksi monarkiaksi.
- **Tasavalta** on yleinen tapa järjestää hallinto.
- Euroopassa **on liittovaltioita** esim. Belgia, Itävalta, Saksa, Sveitsi, Venäjä sekä **yhtenäisvaltioita** esim. Suomi.

Eurooppa ja moninaisuus: vaalit

- **Enemmistövaalitapaa** noudatetaan esim. Iso-Britanniassa, tämä johtaa kaksipuoluejärjestelmään.
- **Suhteellista vaalitapaa** noudatetaan suurella osalla Eurooppaa, näissä maissa tyypillistä on monipuoluejärjestelmä.
 - Vaalitapa heijastaa paremmin kansan äänestyspäätöstä eli kansan tahtoa.